

Bespreken van een prent volgens de visuele grammatica

We nemen de prent met de fantasiedieren onder de loep aan de hand van de visuele grammatica, omschreven in de handleiding gemaakt naar aanleiding van de Jeugdboekenmaand:

(zie https://jeugdboekenmaand.be/uploads/ab76a933-IL_JBM20_HANDLEIDING_DEF.pdf).

Wat gebeurt er op de tekening?

- het bootje vaart langs een boel fantasiedieren (vliegende vissen, een zee-hond achtervolgt een zwarte zee-kat die op het bootje springt, er is een jungle aan wilde zeedieren (olifanten, leeuwen, zebra's). Zowel de maan als de zon zijn een vis en zwemmen in tegenovergestelde richtingen. De zeeslang die later terugkomt in het boek kronkelt in de verte. Er zijn vliegende vissen en een soort harlekijndolfijn.

Welk effect heeft dit op mij?

- na een aantal relatief normale prenten is dit een zeer bevreesde prent. De zon gaat onder en de dieren schijnen een laatste groet te brengen aan de zon (de normaliteit?) en in de schaduw van de maan blijken heel wat mooie maar ook nachtmerrie-achtige dieren zich schuil te houden. Duiken ze onder samen met de zon of komen ze op samen met de maan? Er is ook een man te zien op een zeepaard; heeft deze een geweer vast? Moet hij de orde bewaken in deze nachtelijke chaos? Is het bootje veilig of is het bootje net gek dat het wegdrijft van deze dieren?

Hoe geeft de compositie betekenis aan de illustratie?

- de zon blijkt centraal te staan in de tekening; ze gaat onder en laat het bootje verstopt op de voorgrond achter in het gezelschap van dagdieren die lijken afscheid te nemen en nachtdieren die lijken actief te worden en begerig naar de dagdieren en het bootje lonken (komen die olifanten niet dichterbij?). De beide diersoorten worden visueel gescheiden door hun plaatsing rechts en links van het blad. De enige die de oversteek tussen beide groepen schijnen te maken zijn de vliegende vissen. Het bootje schijnt zich niets van deze bonte verzameling aan te trekken en vaart rustig door. Of is dat maar schijn?
- er wordt actie-element toegevoegd aan de prent (die de ogenschijnlijke rust van het bootje benadrukt) door de zeehond die de zee kat achterna zit; de zee kat vindt een veilig toevluchtsoord aan boord van het bootje; is het bootje een veilige plaats of net niet?
- een heel ambigue prent waar ik persoonlijk wat bang word; iemand anders zal misschien de rust die uit dit tafereel spreekt benadrukken...